

SISÄLLYS

1. JOHDANTO__9

- 1.1 Maarianhamina 7.12.1993__9
- 1.2 Kansallisen projektin murros vai romahdus?__17
- 1.3. Laman syyt taloushistoriallisen tutkimuksen perusteella____19
- 1.4 Kokemushistoria_23
- 1.5 Aineisto ja aikaisempi tutkimus____27
- 1.6 Tutkimuskysymykset__34

2. LAMAN ALKU____37

- 2.1 Milloin ja miten lamasta ryhdyttiin puhumaan?__37
- 2.2 Aluksi harmiton sana__41
- 2.3 Suuri murros – hallituksen tulkinta historian käännekohdasta_43
- 2.4 Suuri murros – kansainvälinen tausta____48
- 2.5. Kohti uutta markkinatalouden aikaa____49
- 2.6 Henkinen lama?_56
- 2.7 Työttömien alkusokki__58
- 2.8 Työttömien ensimmäiset aamut____64
- 2.9 Ecu-päätöksen kautta uuteen aikaan____67

3. RIKKOUTUNUT AIKAJANA__71

- 3.1 Miksi juuri minä?_71
- 3.2 Ammatti-identiteetin menetys____76
- 3.3 B-luokan kansalainen__79
- 3.4 Riehakkuutta ilmassa – uusi aika__81
- 3.5 Yhteiskuntasopimus kaatuu__88
- 3.6 Ketkä ovat itsekkäitä?__101

4. TYÖTTÖMIEN ENSIVAIHEEN SELVIITYMISSTRATEGIAT__105

- 4.1 Vetäytyminen__105
- 4.2 Odotushorisontin lyhentyminen ja ihmeen odottaminen____108
- 4.3 Kotityöt, harrastukset ja liikunta__110
- 4.4 Identiteetin muokkaus_115
- 4.5 Auttaako muiden työttömyys?118

5. UUSPATRIOTISMI – KADONNUTTA KUNNIAA ETSIMÄSSÄ121

- 5.1 Uuspatriotismi poliittisessa talouspuheessa ja sen tausta____121
- 5.2 Rikottu sopimus_128
- 5.3 Isänmaan hylkäämät__130
- 5.4. Kaikki on ollut turhaa__133

6. SUOMALAINEN IDENTITEETTI VÄLITILASSA_137

- 6.1 Euroopan integraation vaikutus lamakokemuksiin_____137
- 6.2 Kaaoksen keskellä – pankkikriisi__138
- 6.3 Mongolitrauma – huoli Itä-Eurooppa-leimasta__147
- 6.4 Itserasisilla Eurooppaan__154
- 6.5 Toinen kriisikesä – kohti toista devalvaatiota____159
- 6.6 Sammuneet lainahanat – Suomi jää taas yksin?__163

7. TYÖTTÖMIEN OSATTOMUUDEN SYVENEMINEN _____169

- 7.1 Pubityöttömien stereotypia__169
- 7.2 Uudet tilat: kortistosta sossuun ja takaisin_174
- 7.3 Rahapula uuvuttaa____183
- 7.4 Lamaantunut elämä____187
- 7.5 Pakolaiset – suomalaisia autettava ensin__190

8. KAHTIAJAKAUTUNUT KANSAKUNTA____197

- 8.1 Trooppiset kylpylät ja moraalin rappio____197
- 8.2 Minä en ole osallistunut kulutusjuhlaan____203
- 8.3 Kansallisvarallisuuden uusjako ja syylliset_204
- 8.4 Miksi pankkeja tuetaan, mutta työttömiä ei? ____208
- 8.5 Kohti sisällissotaa? ____211

9. HENKINEN LAMA_215

- 9.1 Pankkituki pakottaa elvytykseen – tavallaan____215
- 9.2 Argentiinan tiellä? ____220
- 9.3 Henkistä elvytystä____224
- 9.4 Elvytystä, lopulta_231
- 9.5 Lama loppuu____236

10. TYÖTTÖMIEN MYÖHÄISVAIHEEN SELVIITYMISKEINOT 239

- 10.1 Työttömyyteen tottuu____239
- 10.2 Elämänarvojen muutos____240
- 10.3 Poliittikka – työttömien yhdistykset____246
- 10.4 Kansalaispalkka ja työn jakaminen____248
- 10.5 Työttömien näkemykset ay-liikkeestä__252

11. TULEVAISUUS 255

- 11.1 Huonosti käy!_255
- 11.2 Loppunousu – pakko tämän on joskus loppua__256

12. LAMAN PITKÄ HÄNTÄ259

13. MILTÄ 1990-LUKU NÄYTTÄÄ? ____267

Viitteet____275

Lähteet____327